

РЕШЕНИЕ

№ 7784

гр. София, 21.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав,
в публично заседание на 17.12.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **9861** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Д. С. Р. и Т. К. Р. и двамата от [населено място], срещу ЗАПОВЕД №ЗД/Д-С-СК-049/24.09.2021г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – С.. С оспорвания административен акт, на основание чл.27, ал.1 във вр. с чл.25, ал.1, т.4 от Закона за закрила на детето (ЗЗДет) и чл.33, ал.1 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето (ППЗЗДет) е НАРЕДЕНО малолетната Д. Т. К. спешно да бъде настанена в Кризисен център за деца „Св. И. Р.“ в [населено място], за срок до шест месеца и/или до отпадане на законовите основания за налагане на мярката за закрила.

В жалбата съдът е сезиран с искане детето Д. К. да бъде върнато на родителите с цел запазване на психичното ѝ здраве. В Допълнително становище от 10.12.2021г. жалбоподателите са изложили доводи за недействителност на оспорваната Заповед от които може да се направи извод, че се претендира несъответствие на административния акт с материалноправните норми и с целта на закона. Поддържат, че в случая не са били налице основанията за настаняване на Д. извън семейството, установени в чл.25, ал.1, т.4 ЗЗДет, тъй като детето не е било обект на насилие и не е съществувала опасност от физическо или психическо увреждане. Оспорват твърдението, че те като родители не са в състояние да полагат грижи за детето и да му осигурят безопасна среда. Изтъкват, че и двамата работят на трудови договори и винаги са полагали грижи за петте си деца, които редовно ходят на училище,

облечени са добре, не страдат от заболявания. Твърдят, че продажбата на цветя след работно време е начин за справяне с финансовите трудности свързани с издръжката на многодетното семейство. Смятат, че отделянето на малолетното дете от дома и родителите се е отразило много по-зле на психиката на Д. отколкото факта, че им е помагала да продават цветя. Сочат, че майката Д. Р. е била с дъщеря си Д. по времето в което на детето е била дадена полицейска закрила. Претендират, че са недоказани твърденията за просия от страна на малолетните деца Д. и М.. Чрез процесуалния си представител адв. Ц. И. молят съда да отмени Заповед №3Д/Д-С-СК-049 на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – С. (ДСП). Не претендират за разноски.

Ответникът – ДИРЕКТОР на Дирекция „Социално подпомагане“ – С., оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юрк. Х. Н. поддържа, че Заповед №3Д/Д-С-СК-049/24.09.2021г. е законосъобразен административен акт и не са налице сочените основания за отмяна. Не претендира за разноски. Доводи за неоснователност на жалбата излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и събраните доказателства по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

На 23.09.2021г. в 21¹⁵ ч. в [населено място] детето Д. Т. К. е била поставена под полицейска закрила, на основание чл.37 ЗЗДет и чл.11 от Наредбата за условията и реда за предоставяне на полицейска закрила на детето (НУРППЗД). Закрилата е дадена със Заповед №228-514/24.09.2021г. на началника на 04^{-то} Районно управление на Столичната дирекция на вътрешните работи (РУ, СДВР) въз основа на Искане на социален работник от 23.09.2021г., регистрирано с вх. №228-000-11642/24.09.2021г. (л.70, 71).

С писмо от 24.09.2021г. (изх. №СГ/Д-С-О/378-001) директорът на ДСП – О. е уведомял по компетентност директора на ДСП – С., че на 23.09.2021г. при вечерен обход съвместно със служители на СДВР и на Общинската полиция на [улица] са били забелязани две деца, които продават цветя. След установяването им децата М. и Д. Т. К. са били транспортирани до 04 РУ, а впоследствие са били настанени в Дом за временно настаняване на малолетни и непълнолетни (ДВНМН, л.34).

На 24.09.2021г. водещият социален работник е изготвила Доклад за оценка на случай и предприемане на мярка за закрила спрямо дете с изх. №СЛ/Д-С-СК/893-002 въз основа на който е издадена оспорваната Заповед за спешно настаняване на малолетната Д. К. в Кризисен център за деца (л. 9-12). В мотивите на административния акт е прието следното: В Отдел „Закрила на детето“ са постъпвали множество сигнали за трудова експлоатация на детето Д. и просия.; Предвид констатираните рискове за детето е била предприета мярка за закрила съгласно чл.23 ЗЗДет.; При проведеня разпит от органите, предоставили полицейска закрила на 23.09.2021г. момичето е заявило, че тя и сестрите ѝ наистина продават цветя на [улица]. В резултат на тези установявания административният орган е обосновал извод, че родителите не са в състояние да осигурят сигурна и безопасна среда на детето Д., което системно е подлагано на риск от въвличане в дейности, неблагоприятни за неговото развитие. Констатирано е, че към момента няма близки или роднини които желаят да полагат грижи за малолетната Д. в семейна среда, при условия, които да гарантират нейната сигурност и безопасност и няма свободни приемни семейства, отговарящи на профила на детето.

За изясняване на спорните факти по делото са приети относими писмени

доказателства, които съдът ще обсъди при формиране на правните изводи: Приемо-предавателен протокол за предаване на дете, на което е предоставена полицейска закрила (л.33); Формуляр за приемане на устен сигнал от 26.05.2021г. (л.35); Сигнал от заместник – началника на 04 РУ на СДВР с изх. №228000-3327/16.03.2021г. (л.36); Направление за ползване на социални услуги от 08.10.2021г., издадено на Д. Р. (л.37); Социален доклад от 08.10.2021г. (л.38); Извлечение от Интегрираната информационна система на АСП (л.39); Становище на директора на ДСП – С. по повод искане за преразглеждане на предприетата мярка за закрила с изх. №СЛ/Д-С-СК/914-016 от 02.11.2021г. (л. 40, 41); Молба от Д. Р. и Т. Розав с вх. №СЛ/Д-С-СК/914-014 от 15.10.2021г. (л.42); Становище на директора на ДСП – С. с изх. №СЛ/Д-С-СК/914-013 от 08.10.2021г. (л.43); Заявление от Д. и Т. Розови за реинтегриране в семейна среда на децата М. и Д. с вх. №СЛ/Д-С-СК/914-011 от 05.10.2021г. (л.45); Заявление от Д. и Т. Розови вх. №СЛ/Д-С-СК/914-003 от 27.09.2021г. (л.46); Доклад от 01.11.2021г. за оценка на сигнал с вх. №СЛ/Д-С-СК/1724 от 24.09.2021г. (л.47, 48); Заповед №ЗД/Д-С-СК-053/30.09.2021г. на директора на ДСП – С. за предоставяне на социална услуга в общността „Психо-социална подкрепа“ (л.49); Социален доклад №СЛ/Д-С-СК/893-003 от 30.09.2021г. (л.50); Трудов договор №14/29.09.2021г. (л.53); Допълнително споразумение №784/08.06.2020г. към трудов договор №219/26.05.2020г. (л.54); Удостоверение за раждане (дубликат) от 04.05.2020г. (л.58).

При така установените факти, съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Насочена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 АПК, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната норма на чл.27а, ал.1 ЗЗакрД.

Подадена е в преклузивния срок за оспорване от активно легитимирани лица, чиито права и законни интереси като родители на малолетната Д. К. са непосредствено засегнати от процесната Заповед.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид изложените от жалбоподателите оплаквания и извърши проверка на административния акт на всички основания за законосъобразност, съдът обосновава следните изводи:

Заповед №ЗД/Д-С-СК-049 е постановена от компетентен орган, в кръга на правомощията му, съгласно чл.27, ал.1 ЗЗакрД. За установяване на горното обстоятелство по делото е приета Заповед №РД01-700/22.06.2016г. на изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане (АСП) с която, на основание чл.5, ал.1, т.5, т.6 и т.15 и чл.16 от Устройствения правилник на АСП, са определени длъжностните лица, които да изпълняват длъжността директор на ДСП при отсъствие на титуляря. С приетата по делото Заповед №ЧР-7-2977/17.09.2021г. на заместник изпълнителния директор на АСП се установява, че в периода от 23.09.2021г. до 24.09.2021г., включително, директорът на ДСП-С. е отсъствал. По делото е приета и не е оспорена и Заповед №ЧР-1-2232/01.04.2019г. на изпълнителния директор на АСП видно от която, З. Д. – издател на процесния административен акт, заема длъжността началник на Отдел „Социална закрила“ в ДСП – С..

Актът е в предписаната от закона форма и при постановяването му не са допуснати нарушения на административнопроцесуалните правила, установени в Глава трета,

чл.9 – чл.33 ППЗЗДет., които да бъдат определени като съществени и които да мотивират неговата отмяна. Съдът споделя разбирането, че нарушението на процесуалните правила е съществено само тогава, когато е повлияло или е могло да повлияе върху крайното решение по същество на административния орган и до отмяна водят само нарушения, които, ако не бяха допуснати, би могло да се стигне и до друго решение по същество на поставения пред него въпрос.

Настоящият решаващ състав намира обаче, че оспорваната Заповед е в противоречие с материалноправните норми и с целта на закона, формулирана в чл.3 ЗЗДет.: отглеждане на детето в семейна среда и осигуряване на най-добрия интерес на детето. Мерките за закрила на детето и редът и условията за прилагането им са регламентирани в Глава четвърта на Закона за закрила на детето (чл.23 – чл.43а) и в Глава трета от Правилника за прилагане на закона (чл.9 – чл.33).

Основанията за прилагане на мярка за закрила чрез настаняване на детето извън семейството са изрично установени в чл.25, ал.1 ЗЗДет. В т.4 на чл.25, ал.1 ЗЗДет. – посочена като правно основание за издаване на процесния административен акт, е предвидено, че може да бъде настанено извън семейството дете което е жертва на насилие в семейството и съществува сериозна опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие.

Според определението, дадено в §1, т.1 от Допълнителните разпоредби на ППЗЗДет „насилие“ над дете е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водеща до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, което може да се осъществява в семейна, училищна и социална среда. В чл.11 ЗЗДет изрично е регламентирано правото на всяко дете да получи закрила срещу насилие, изразяващо се във въвлечане в дейности, неблагоприятни за неговото физическо, психическо, нравствено и образователно развитие, методи на възпитание, нарушаващи неговото достойнство, както и физическо, психическо или друго насилие и форми на въздействие, противоречащи на неговите интереси, използване за просия, проституция, разпространяване на порнографски материали и получаване на неправомерни материални доходи, както и срещу сексуално насилие, въвлечане в политически, религиозни и синдикални дейности.

Съдът намира, че в случая не се установява Д. К. да е била жертва на насилие, което да създава опасност за увреждане на физическото, психическото, нравствено, интелектуално или социалното развитие на детето. Не се събраха доказателства от които да се направи извод, че детето е било малтретирано или насилвано по някакъв начин и това е довело или е могло да доведе до увреда на психическото и физическото му здраве.

В оскъдните мотиви на административния акт е посочено, че в Отдел „Закрила на детето“ на ДСП – С. многократно са постъпвали сигнали за малолетната Д. относно извършване на просия и трудова експлоатация на детето. Въпреки изрично дадените от съда указания за разпределението на доказателствената тежест в процеса (т. IV.4., Определение №9581 от 02.12.2021г.) по делото не са ангажирани доказателства, че детето е било въвлечено в извършване на просия. Единствените приети по делото сигнали с рег. №С./Д-С-СК/256 от 23.03.2021г. и рег. №С./Д-С-СК/636 от 26.05.2021г. са свързани с продажба на цветя, не и с информация за просия. В сигнала от 23.03.2021г., подаден от заместник началника на О4 РУ, е посочено, че при извършена на 25.02.2021г. проверка било установено детето Д. К. да продава цветя. Установена

била и майката – Д. Р., която е представила разрешителни за продажба на цветя на [улица] №63. Не се установява с приетите писмени доказателства в периода след 23.03.2021г. органите на ДСП – С. да са извършили проверка на място по подадените сигнали и да са установили, че детето Д. К. е жертва на насилие и съответно е дете в риск по смисъла на §1, т.11 ДР ЗЗДет. В Доклада за оценка на случай от 24.09.2021г. въз основа на който е издадена и процесната Заповед е отбелязано, че в Отдела за закрила на детето са регистрирани сигнали за децата от семейството с данни, че продават цветя, мартеници, балони и дребни предмети, но липсват каквито и да е данни, че децата, включително малолетната Д., са били принуждавани от родителите да просят. По делото не се твърди и не са ангажирани доказателства върху детето да е била упражнявана принуда – физическа или психическа, за да оказва помощ на родителите за продажбата на цветя и други предмети. Както в административния акт, така и в съпътстващите Доклад за оценка на случай от 24.09.2021г. и Социален доклад от 08.10.2021г. липсва преценка води ли извършваната от детето дейност до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството му и в какво се изразява тази вреда (§1, т.1 ДР ППЗЗДет.). Противно на главния извод, обоснован в административния акт, че родителите не са в състояние да осигурят безопасна среда за детето и последното системно е подлагано на риск от въвличане в дейности, неблагоприятни за неговото развитие, в Доклад за оценка на случай от 24.09.2021г. е констатирано, че до 23.09.2021г. основните битови потребности на детето са били задоволени от страна на родителите: Детето е в добро физическо състояние, психо-емоционалното му състояние съответства на възрастта, има личен лекар и са му поставени всички необходими ваксини, има изградени хигиенни навици и поддържа добра лична хигиена, разполага с необходимите учебници и учебни помагала и посещава редовно училище и родителите са ангажирани с образователния процес, включително чрез контакти с класния ръководител. Прието е в Доклада въз основа на разговорите с малолетната Д., че детето е привързано към семейството си, където се чувства сигурно.

Съгласно изричната норма на чл.23 ППЗЗДет настаняването на детето извън семейството се налага като мярка за закрила след изчерпване на всички възможности за закрила в семейството, освен в случаите, когато се налага спешното му извеждане. Според изискването на чл.33, ал.1 ППЗЗДет спешно настаняване извън семейството се предприема в случаите, когато има опасност за здравето и живота на детето. По делото липсват данни към конкретната дата – 24.09.2021г., да е имало промяна в обстоятелствата след откриване на случая преди повече от шест месеца и тази промяна непосредствено да е създала риск за живота или здравето на малолетната Д.. Недоказано от ответната страна остава и обстоятелството, че компетентните органи действително са предприели всички предвидени в закона мерки за закрила в семейна среда, установени в чл.23 ЗЗДет., като например осигуряване на педагогическа, психологическа и/или правна помощ на родителя по проблеми, свързани с отглеждането, възпитанието и обучението на детето, насочване на жалбоподателите към подходящи социални услуги, консултиране и информиране на детето в съответствие с неговата възраст и със степента на неговото развитие, насочване на детето към подходящи форми за ангажиране на свободното му време. В Доклада за оценка на случай от 24.09.2021г. е отразено, че са били провеждани регулярни срещи с децата и родителите, както и, че членовете на семейството са били насочени с направления към социални услуги, но доказателства за установяване на тези

обстоятелства не са представени, нито посочени от ответника.

Следва да се отбележи, че настаняването на дете извън семейството е крайна мярка за закрила, която следва да се прилага при наличие на една или повече от предвидените в закона предпоставки и във всеки случай при съблюдаване на най-добрия интерес на детето. В случая е останало недоказано, че малолетната Д. К. е била обект на насилие в семейството и е съществувала опасност от увреждане на нейното физическо или психическо здраве. Необоснован със събраните доказателства е и изводът на административния орган, че отделянето на едно осем годишно дете от семейството и настаняването му в кризисен център, е в негов най-добър интерес, без да са изчерпани всички останали възможности за закрила в семейната среда.

В тежест на административния орган е при условията на пълно и главно доказване е да установи, че актът е издаден при наличие на предвидените в закона основания. Ответникът не се е справил с доказателствената си тежест, поради което и настоящият решаващ състав приема, че Заповед №ЗД/Д-С-СК-049 от 24.09.2021г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – С. е незаконосъобразна и като такава следва да бъде отменена.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 25^{-ТИ} състав,

РЕШИ

ОТМЕНЯ ЗАПОВЕД №ЗД/Д-С-СК-049 от 24.09.2021г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – С..

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова